

Íslenska

8. – 10. bekkur

Íslenskukennsla í 8.-10. bekk Hörðuvallaskóla tekur mið af þeim hæfniviðmiðum sem settu eru fram í Aðalnámskrá við lok 10. bekkjar. Samkvæmt Aðalnámskrá skiptist íslenskunámið í eftirfarandi þætti: talað mál, hlustun og áhorf, lestur og bókmenntir, ritun og málfræði.

Hæfniviðmiðin úr Aðalnámskrá koma fram í fremsta dálknum hér fyrir aftan.

Formlegt lokamat fer ekki fram í 8.-9. bekk en fylgjast má með framvindu náms nemenda á hæfnikorti þeirra inni í Mentor. Matskvarðinn sem metið er á er framvindikvarði þar til í 10. bekk.

Við lok 10. bekkjar eru nemendur metnir miðað við þau matsviðmið sem birt eru í Aðalnámskrá þar sem A hæfni, B hæfni og C hæfni hefur verið skilgreind í hverjum námsþætti.

Talað mál og hlustun

Hæfniviðmið	Viðfangsefni	Leiðir	Námsefni
<p>Nemandi getur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - flutt mál sitt skýrt og áheyrilega og hefur tileinkað sér viðeigandi fas - gert sér grein fyrir eðli góðrar framsagnar og framburðar og nýtt leiðbeiningar um framsögn, m.a. með leikrænni tjáningu - nýtt aðferðir sem hann hefur lært til að taka virkan þátt í samvinnu, samræðum og rökræðum - tjáð skoðanir sínar með ýmsum hætti, rökstutt þær - hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks og skemmtunar, einnig notið myndefnis, upplestrar, leikins efnis og tónlistar og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni - nýtt sér fjölmiðla, svo sem útvarp, sjónvarp, kvikmyndir og rafrænt efni, og tekið afstöðu til þess sem þar er birt - átt góð samskipti þar sem gætt er að máli, hlustun, tillitssemi, virðingu og kurteisi. 	<p>Munnleg tjáning Framburður, fas og framsögn Samræða Tjáning skoðana og rökræða Hlustun Nýting upplýsinga Umræða um tiltekið efni Samskipti Hlustun Tillitssemi Virðing kurteisi</p>	<p>Munnleg tjáning þjálfuð með áherslu á framburð og framsögn</p> <p>Verkefni þar sem nemendur segja frá völdu efni með áherslu á rökræðu og hlustun</p> <p>Verkefni þar sem nemendur vinna með upplýsingar sem þeir sjá eða heyra.</p> <p>Áhorf með áherslu á að nemendur myndi sér skoðun á efninu.</p>	<p>Fjölbreyttir lestextar Fjölbreyttir bókmenntatextar Myndefni Fjölmiðlar</p>

Lestur og bókmenntir

Hæfniviðmið	Viðfangsefni	Leiðir	Námsefni
<p>Nemandi getur:</p> <ul style="list-style-type: none"> lesið almenna texta af öryggi og með góðum skilningi, lagt mat á þá og túlkað <p>skilið mikilvægi þess að geta lesið og eftl eigið læsi, og m.a. valið og beitt mismunandi aðferðum við lestur</p> <p>greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta og glöggvað sig lauslega á tengslum efnisatriða</p> <p>gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda</p> <p>lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar bókmenntir beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði, svo sem minni, fléttu, sjónarhorni og söguviði og kannast við myndmál</p> <p>lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga og frá ýmsum tímum</p> <p>leitað og aflað sér heimilda úr ýmsum gagnabrunnum og lagt mat á gildi og trú- verðugleika ritaðs máls, svo sem fjölmiðla- og margmiðlunarefnis, og tekið afstöðu til þess, unnið úr tölulegum og myndrænum upplýsingum, túlkað þær, tengt saman efni sem sett er fram á ólíkan hátt og nýtt sér</p> <p>valið sér lesefni til gagns og ánægju og komið fram sem sjálfstæður lesandi sem gerir sér grein fyrir gildi þess að lesa</p>	<p>Læsi</p> <p>Lesskilningur</p> <p>Lestur</p> <p>bókmenntatexta</p> <p>Minni</p> <p>Flétta</p> <p>Sjónarhorn</p> <p>Söguvið</p> <p>Myndmál</p> <p>Umfjöllun um bókmenntir</p> <p>Lestur og túlkun ljóða</p> <p>Öflun heimilda</p> <p>Úrvinnsla úr gögnun</p> <p>Mat á gildi og trúverðugleika gagna</p>	<p>Æfingar sem þjálfu upplestur</p> <p>Umræðutímar</p> <p>Heimalestur</p> <p>Textagreining</p> <p>Nemendakynningar á lesnum bókmenntum</p> <p>Bókmenntagagnrýni</p> <p>Lestur og túlkun ljóða</p> <p>Yndislestur</p>	<p>Fjölbreyttar bókmenntir</p> <p>Þjóðsögur og ljóð</p> <p>Verkefni úr fjölbreyttum bókmenntasögum</p> <p>Lesskilningstextar</p> <p>Verkefni sem þjálfu beitingu grunnhugtaka í bókmenntafræði</p> <p>Fjölbreyttar heimildir til að vinna úr.</p> <p>Orðabækur</p>

Ritun

Hæfniviðmið	Viðfangsefni	Leiðir	Námsefni
<p>Nemandi getur: skrifað skýrt og greinilega og beitt ritvinnslu af öryggi, notað orðabækur og önnur hjálpargögn, gengið frá texta, vísað til heimilda og skráð þær</p> <p>beitt skipulegum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar</p> <p>tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim í rituðu máli, samið texta frá eigin brjósti</p> <p>beitt reglum um réttritun, hefur náð góðu valdi á stafsetningu og gerir sér grein fyrir að rétt stafsetning er virðing við mál, texta og lesanda</p> <p>valið og skrifað mismunandi textagerðir sem hæfa viðkomandi verki og beitt mismunandi orðaforða</p> <p>notað helstu aðgerðir við ritvinnslu, valið viðeigandi heimildir, vísað til þeirra og sett í heimildaskrá svo sem reglur kveða á um</p>	<p>Uppsetning ritunarverkefna Málsgreinar Efnisgreinar Heimildanotkun Heimildaskrá Tjáning hugmynda og skoðana Réttritun Ólíkar textagerðir Ritvinnsla</p>	<p>Einstaklingsvinna Textagreining Nemendum veitt tækifæri til að setja sínar eigin hugmyndir á blað Nemendum kynntar mismunandi textagerðir og þeir þjálfaðir í að skrifa ólíka texta.</p>	<p>Fjölbreytt ritunarverkefni Efni til textagreiningar</p>

Málfræði

Hæfniviðmið	Viðfangsefni	Leiðir	Námsefni
<p>Nemandi getur: beitt helstu málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og þróun þess</p> <p>valið orð í tali og ritun í samræmi við málsnið</p> <p>flett upp í handbókum, orðasöfnum og rafrænum orðabönkum og nýtt sér málfræðilegar upplýsingar sem þar er að finna</p> <p>áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka</p> <p>notað fleyg orð, algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt</p> <p>gert sér grein fyrir mismunandi málnotkun og málsniði eftir efni og tilefni. Áttar sig á staðbundnum, starfstengdum og aldurstengdum tilbrigðum í orðaforða og málnotkun</p> <p>áttað sig á skyldleika íslensku við önnur mál og að tungumál, þar á meðal íslenska, breytast sífell</p> <p>áttað sig á sköpunarmætti tungumálsins</p> <p>gert sér grein fyrir mikilvægi góðrar færni í máli</p>	<p>Beiting málfræðihugtaka Málsnið Uppfletting í handbókum og orðasöfnum um íslenskt mál Beygingarreglur Orðflokkar Fjölbreytt beiting tungumálsins Málshættir Orðasambönd Viðeigandi málnotkun Skapandi kraftur tungumálsins</p>	<p>Nemendur vinna verkefni þar sem þeir beita málfræðihugtökum</p> <p>Ritunar- og umræðuverkefni þar sem nemendur velja orð í tali og ritun í samræmi við málsnið</p> <p>Verkefni lögð fyrir sem hjálpa nemendum að átta sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka</p> <p>Verkefni sem gera nemendum kleift að nota fleyg orð, algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd. Fjallað um fyrirmyndir að þessu.</p> <p>Umfjöllun um ólíkan orðaforða og mismunandi málsniðum og nemendur fá tækifæri til að vinna verkefni sem ýta undir þessa hæfni.</p>	<p>Málfræðiverkefni Verkefni í orðflokkgreiningu Fjölbreytt ritunarverkefni Orðsöfn og orðabækur Skapandi ritunarverkefni Orðflokka-verkefni Verkefni um orðtök og málshætti</p>